

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Observationes in Cap. XI. de Prælatiis, aliisque Personis Ecclesiasticis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

sa, quas Electores absentes patiuntur, ut se ad Locum conferant, sunt Electionis sumptus, neque probabile est, eos deduci debere ex Bonis Ecclesiae; quippe agitur de fructione unius ex eorum Juribus, quod eos specialiter tangit, & de una ex eorum obligationibus, cujus gratia, perinde ac reliquarum, habent redditus sui Beneficii. *Cap. 45. de Electione* sic intelligi debet, dicendo in *REGULA II.* quod, ubi cum dispensatione conferuntur Ecclesiae iis, qui non habent aetatem requisitam ad eas administrandas, ipsarum regimini praeficiendi sint Clerici, non vero Laici; adjiciendum erat verbum, *idonei*, expressum in *Textu, Cap. 2. de aetate & qualir.* *REG. III.* respicit obligationem ad residentiam, & punitionem ejus, qui Officio suo deest, scilicet Excommunicationem. *Can. 35. Apost. REG. IV.* continet Exceptionem in gratiam ejus, qui impeditur, quominus resideat *ibid.* *REG. V.* praecipit confici Instrumenta Electionis, Confirmationis & Consecrationis, & produci debet ad Ordinationem Clericorum Episcopis inferiorum. Supra vidimus, Electionem vitiosam privare jure eligendi, cum nullitas est culpabilis; hoc iteratur *REG. VI.* Duplex Exceptio *REG. VII.* potest inferi ipsi *Regulae*, hanc sic concipiendo: Is, qui suadente ambitione, aut cupiditate, se Praelato injuste deposito substituit finit, infamis est, & fit incapax honorum Ecclesiasticorum. *REG. VIII.* insinuat, Ordinationem personae, quae non habet aetatem requisitam, esse irritam; quod innunt haec verba, *inutiliter ordinatur.* quod falsum.

QUAESTIO IX.

Collatio locum Electionis non obtinet, nisi cum dispositio Beneficii electivi devoluta est ad superiorem Praelatum; in ceteris casibus similis est Electioni, cum fit à Collegio. De alia Provisione idem ac de Collatione dicendum.

Cum multa sint peculiariter & notabilia in Electione Pontificis, oportuisset illa conjungere, ut majorem attentionem allicerent. 1. Illa est nulla, nisi duo trientia votorum Electo faveant. 2. Excommunicatio, Suspendio, Infamia, non privant jure Suffragii. 3. Electioni non debet accedere Confirmatio. 4. Electus semper potest administrare, statim atque electus est.

OBSERVATIONES in CAP. XI. de PRAELATIS, aliisque PERSONIS ECCLESIASTICIS.

Numerantur inter Praelatos, CHRISTUS, SPIRITUS S. APOSTOLI, & specialiter SS. PETRUS & PAULUS. JESUS CHRISTUS, ut *Caput* invisibile Ecclesiae: SPIRITUS S. ut *Anima* ipsius: APOSTOLI, ut *Fundatores*; SS. PETRUS & PAULUS, ut *Primi* illorum. Inde transitur ad *Pontificem*, qui est ejus *Caput* visibile; deinde ad *Legatum*, qui eum repraesentat; tum ad *Cardinales*, qui sunt ejus *Coadjutores*, quos sequuntur *Patriarcha*, qui hic confunduntur cum *Primatibus*; tum *Archiepiscopi*, seu *Metropolitani*. Hic omittuntur *Episcopi*, quibus adjici debuissent, *Magnus Vicarius* & *Officialis*, de quibus non fit mentio, nisi post *Traetatum* de omnibus Praelatis Clericis Saecularibus, *Corepiscopis*, *Archidiaconis*, *Archipresbyteris*, *Decanis*, *Presbyteris*, *Parochis Diaconis*, *Subdiaconis*, *Acolytis*, *Exorcistis*, *Lectoribus*, *Psalmistis* aut *Cantoribus*, *Primicerio*, *Thesaurario*, *Sacrista*, *Custode*, *Ostiario*, *Officiali*, *Oeconomo*, aut *vice-Domino*.

Curati immediatè sequi debebant *Archipresbyteros*, qui sapè sunt *Curati*, vel in hos inspectionem, seu praefecturam specialem habent. *Ostiarum Lectoribus*, subjiciendi erant; nam *Ostiarum* unus est ex *Ordinibus Minoribus*, perinde ac *Lectoratus*, *Exorcistatus*, *Acolytatus*.

A Praelatis Clericis Saecularibus Autor pergit ad Praelatos Regulares, Abbatem, Praepositum, Priorem, varios Ordines Mendicantes, imprimis Praedicatores, Fratres Minores, & non Mendicantes, Monachos Nigros,
Tom. 1.

Templarios, & Hospitalarios, Eremitas: omittuntur Canonici Regulares. Succedere immediatè debuissent Feminae Deo dicatae, quae vocantur Ecclesiasticae, & *Sanctimonialis*, idcirco, quod separatae sint à Saeculo: nihilominus tamen eorum non fit mentio, *Abbatissa*, *Priorissa*, & *Diaconissa*, non memorantur, nisi post *Domos Pauperum*, *Aegrotorum*, *Peregrinorum Leprosorum*, vel *Orphanorum*, quae pertinent ad *Bona Ecclesiae*, de quibus agitur in *Cap. XII.* sequenti; quippe quae sint illorum pars.

Enumeratio omnium rerum, quae hujus Capituli argumentum sunt, ostendit, illud ceteris quibuslibet amplius esse debere; latius tamen non patet, quia pleraque *Regulae* indicant solum Sedem materiae propositae. Nulla in ceteris est Exceptio, vel Replicatio &c. exceptis aliquot, *QUAEST. IX. de Archiepiscop.* *QUAEST. IV. de Parocho* *QUAEST. XXV. de Vicario.* *QUAEST. XXVII. de Abbate.* Idcirco, jam observato vitio ordinis in divisione, circa Quaestiones singulas annotare sufficere omissiones graviore, malumque defectum rerum ibi collectarum, si fortè factus fuerit.

QUAESTIO I.

Loquendo de JESU CHRISTO vel Ecclesiae Capite, colligere debuisset ejus qualitates & operationes, sub hoc respectu; & dicere, illum ipsam regere; esse cum illa, & fore usque ad Consummationem Saeculi; influere in omne Corpus & ejus Membra; praesse ejus Comitibus, eam illuminare, protegere, tueri, fovere, victricem hostium efficere; non finire, ut Porta Inferi adversus eam pravaleant; eam dirigere in usu facultatum, quas ei concessit, nempe gignendi sibi Fratres Coharedes, eos confirmandi in Fide, nutriendi Carne sua & Sanguine suo; itaque idcirco ipsum praesentem super Altaribus faciendi, eos sanandi, communicandi hanc potestatem per Ordinationem, Leges ferendi ad Animarum Salutem, ligandi & solvendi, sub Lege Judicia sua Judicis Coelestibus conformandi. Haec omnia, aliave similia, CHRISTO, quatenus Capiti, directè conveniunt, secus est de illis rebus, de quibus loquuntur *REGULA X. Quaestio*, exceptis *primà*, quae dicit, illum esse Fundamentum aedificii, & *ultimà*, quae indicat loca de ipsius Gratia loquentia.

Quinta, quae argumento affinis est, malè concipitur: dicit, CHRISTUM quotidie immolari, cum sumitur Corpus ejus & Sanguis; quod insinuat, Immolationem fieri per Communionem; fit verò per Consecrationem, quae Sanguinem à Corpore, per vim verborum separat.

QUAESTIO II.

DUAE REGULAE hujus Quaestiois nihil dicunt, quod SPIRITU S. conveniat, quatenus est Anima Ecclesiae, ita, ut illi attribuatur, quod haec facit: *Visum est Spiritui Sancto & nobis*, & haec expressiones Conciliorum dicentium, *se congregata esse in Spiritu Sancto, eumque Canonum suorum esse Autorem.* Non desunt in Corpore Juris Textus loquentes de hac prerogativa Ecclesiae & Ministrorum ejus.

QUAESTIO III.

Idem est de his duabus Regulis, quae non conveniunt *Apostolis*, quatenus Ecclesiae Praelati sunt; nam loquuntur tantum de eorum Baptismo & de jure possidendi Bona propria. Textus loquentes de Fundatione Ecclesiarum per *Apostolos*, & de honore, quo fulgent Episcopi, quatenus eorum Successores, ad rem faciunt.

QUAESTIO IV.

REGULAE I. II. & III. conveniunt argumento, in eo, quod ibi dicitur SS. PETRUM & PAULUM Ecclesiam Romanam fundavisse; eos esse ipsius Patres & veros Pastores;

res: hæc sunt verba *Cap. 17. de elect in 6.* laudati in REG. I. S. PAULUM prædicavisse Evangelium Gentibus; Socium Apostolatus factum fuisse à SS. PETRO, JOANNE & JACOBO *ibid.* Sed ibi omissa fuit observatio, *Can. 17. CAUS. II. QUÆST. VII.* qui dicere fingitur, PETRUM in celsiori gradu, quàm PAULUM fuisse, non id dicere, sed è contrà incertum relinquere, cui debita sit Prælatio; & *Can. 13. ibid.* concludere, S. PAULUM non fuisse inæqualem S. PETRO, ex eo quòd ille hunc reprehendere ausus sit. Hi duo Canones legi merentur, exponuntur per *Cap. 17. in 6.* cujus Doctrina de æqualitate amborum è *Can. 37.* laudato ferè ad verbum sumitur. Quod Autor laudat in REG. III. sumptum ex *Can. 4. CAUS. XXIV. QUÆST. I.* acceptum est à *Gratiano*, quem sæpè allegat pro Textu, cujus autoritas longè superior est autoritati *Gratiani*. Reliquæ Regulæ Argumento sunt alienæ.

QUÆSTIO V.

Hæc est *Quæst. I.* circa visibilis Ecclesiæ Prælatos, quæ pertinet ad Primum omnium, eorumque Caput, & præsertim ejus Prærogativas & Electionem: ad hæc duo Capita reducuntur REGULÆ XXVII. Id quod ad alterum Caput attinet, collectum fuit in calce *Capitis* præcedentis, sub unica Regulâ, seu observatione. Hic incipit à REGULÂ XX. & porrigitur usque ad XXVII. Inter alias Regulâ, quæ priorem articulum respiciunt, plures extant expositione indigentes, & quædam supposititiis Textibus innitentes. Sensus REG. II. quæ fert, Papam esse *summum* Pontificem non verò Ponticem *Universalem*; eum esse *primum & maximum* omnium, non verò Pontificem *immediatum* uniuscujusque Ecclesiæ. Quod in REG. III. dicitur, Papam esse suprâ Imperatorem, ad Spiritualia restringendum est; nam, quoad Temporalia, subditus esse potest Imperatori, & fuit olim pluribus sæculis. REG. IV. ferens, Pontificem habere jus condendi Leges, falsa esset, si ceteros Episcopos ab eodem Jure excluderet. Quod legitur in REG. V. disceptatum non esse de Judicio Pontificio, locum habet solùm ergà illud, quod ab Ecclesiâ Universali acceptatum fuit, vel ergà Judicia, circa negotia Privatorem, qui appellare nequeunt ab iis, quæ à suprâ Jurisdictione emanant.

REG. VI. continet Officium Pontificis, potiusquam Prærogativam, in niram quòd Sententia ejus debet esse justissima Jus suum cuique tribuens.

REG. VII. innititur falsæ Donationi *Constantini*, quæ supponit, hunc donavisse Pontifici Urbem Romam cum Ditione sua, sive autoritate eam regendi: quod eo magis est falsum, quòd per Sæcula VIII. & amplius à morte illius Imperatoris, Roma Successorum ejus Ditioni fuit subdita.

REG. VIII. quæ tribuit Pontifici regimen Imperii vacantis, est sequela istius suppositionis, quæ talem prætensionem peperit.

REG. IX. quæ omnes Principes Pontifici subjicit in Temporalibus, reprobatur ab omnibus Principibus Supremis, qui nullum Feudum ex ejus Sede dependens occupant.

REG. X. quæ dicit, unumquemque fugere debere Inimicos Pontificis; restringenda est ad Casus, in quibus inimicitia manifestè injusta est: nam, si legitime suppetere probationes, eam esse justam, iniquum foret Pontificias partes amplecti.

REG. XI. supponit, Pontificem esse infallibilem; neque enim astringi possumus, ad credendum, quod ille credit, si potest errare: porrò, Prærogativa hæc meritò denegatur à plurimis.

Textus laudatus in REG. XII. supposititiis est, sumptus ex pseudo-Concilio SILVERO attributo: dicit, Ecclesiam Romanam errare non posse. REGULÆ XIII. XIV. & XV. loquuntur de Pontificis obligationibus; nempe ceteros zelo, studioque Religionis, vincere; Hæreses destruere; vigilare in omnes Ecclesiæ necessitates.

Excipienda est prima Instantia Controversiarum circa Fidem pertinens ad Episcopos, qui de iis possunt definire antè Pontificem, nisi eas ipsi remittere velint REG. XVI.

REG. XVII. supponit, Pontificem esse omnibus Conciliis Superiorem; quod meritò denegatur.

REG. XVIII. supponens, Pontificem à Decretis Prædecessorum suorum esse independentem; innititur dicto, *Par in Parem imperium non habet*, quod illum ab eorum nexu non solvit apud Deum, cum Ecclesiæ utilitas requirit, ut illa observentur. Idem dicendum est de potestate dispensandi ab illis Decretis, quæ non habet locum, nisi, cum urgens necessitas, aut evitans Ecclesiæ utilitas dispensationem requirunt, qua in re tenetur exemplum cæteris præstare, qui potestatis ejusdem sunt participes.

QUÆSTIO VI.

Distinguere opus erat principio triplex Legatorum Pontificiorum genus; nempe Legatos à *Latere*, simplices Legatos, & Legatos *natos*; & monere, de quibus sermo erat instituendus. Omisâ distinctione hæc intelligi nequeunt *Regulæ*, ferentes, Minorem ceteræ Majori debere; generalem speciali. Sunt etiam Regulæ communes omnibus Legatis missis, nempe fidei iis non deberi, nisi potestatem suam probent, per Litteras suæ Commissionis; eos ad quos mittuntur, vel, qui eos poposcerunt, eorum sumptus suppeditare debere; eos posse Jurisdictionem suam exercere extra Loca, in quibus degunt, modò mittantur quoque in illa Loca; Statuta ab ipsis condita post finitam eorum Legationem, subsistere; impediendam non esse Jurisdictionem Legati. Sunt etiam, quæ Legato facultates tribuant, soli Legato à *Latere* convenientes; tales sunt ea, quæ exponuntur in *Quinque* prioribus *Regulis*. Hæ Regulæ allocari debuissent post Regulâ communes, idcirco quòd uni Legatorum speciei sint peculiare; quod autem generale est, specialibus præmitti debet.

In Regulis circa Legatos à *Latere*, omisâ fuit mentio Prærogativæ eorum, ferendi ornamenta Sedis Apostolicæ, quæ tanta est, ut ipsi Patriarchæ suam Crucem erectam gestandi jus non habeant in loco, ubi Legatus his utitur ornamentis. *Cap. 23. de Privileg.*

Loquendo de Prærogativis, quæ Legatis sunt communes observandum fuisset, eas Proconsulibus conferri, & ex hac Collatione percipi, qualis sit autoritas ipsorum.

REG. VI. restringi debet ad Casum, in quo Legatus mittitur, etiam in alium, quàm ejus residentia, Locum, secus illic suam Jurisdictionem exercere non posset, (de contentiosa agitur) nam ibi non haberet.

QUÆSTIO VII.

Opportunus erat hic locus, in quo colligerentur omnes Prærogativæ Cardinalium, vel indicarentur loca, in quibus nonnullæ earum commemorare sunt paratæ, habere jus eligendi Pontificis; Jurisdictionem quasi Episcopalem in suo Titulo; esse Consilium & Senatum Pontificis, & sub hoc respectu partem habere in omnibus Ecclesiæ negotiis etiam gravissimis, (infinite sunt probationes hujus Privilegii in Corpore Juris, in quo Textus innumeri sunt, ferentes *Clausulam, de consensu Fratrum nostrorum*;) esse præcipuos Apostolicæ Sedis Legatos; primum post Pontificem locum habere.

QUÆSTIO VIII.

Confunduntur hic Primates & Patriarchæ. Falsum est, eos nomine tenus differre; nam Patriarchæ subditos habent sibi Primates; eorum Electionem confirmare debent; ipsos consecrare; vocare ad Concilium Patriarchale; à Primatibus ad Patriarchas provocatur. Hi autem habent jus illos iudicandi & deponendi. Primates eadem Jura exercent in Archiepiscopos, sibi subditos. Nihil hic dicitur de illis Juribus, quæ scitu magis necessaria sunt, quàm ea, quæ traduntur hic circa Patriarchas & Primates, Primatibus applicando quod respicit Patriarchas, his autem ea, quæ ad Primates pertinent. Textus laudati in *Regulis*, id immeritò factum fuisse probant.

Obser-

Observare opus fuisset, pauca fieri verba de veris Primatibus in Jure; quod ibi dicitur de Primatibus, vulgò respicit Metropolitanos Afros, *Primates*, dictos, ratione Primæ Sedis in Provinciâ.

QUÆST. I X.

Hic plura insignia Archiepiscoporum jura omiſſa sunt, videlicet, consecrandi Suffraganeos suos; confirmandi eorum Electiones; eos judicandi cum Concilio Provinciæ; cogendi Concilium; ipsi præſidendi; admittendi appellationem ab illorum Sententiâ; supplendi eorum defectum, maximè quoad Beneficiorum Collationem; gestandi Pallium in Provincia & Crucem erectam; visitandi Provinciam; Statuta visitationis conficiendi.

REGULÆ II. & III. conveniunt Episcopis, qui eligi non poterant, nisi Diaconi essent, non secus atque Archiepiscopis; & sicut in eadem Provinciâ Duo Metropolitanani consistere nequeunt, ita neque duo Episcopi in eadem Diœcesi.

Idem est de REG. IV. nam Episcopi Provinciæ concurrere debebant ad Consecrationem suorum Suffraganeorum, sicut ad Consecrationem Archiepiscopi. Exceptio REGULÆ VI. includenda erat in *Regula*, hanc ita concipiendo. Suffraganei nihil extrâ suam Diœcesim facere possunt absque consilio & consensu Archiepiscopi, quoad negotia, quæ ad Provinciam pertinent.

Idem est de Exceptionibus VII. REGULÆ VII. reducuntur ad Regulam amplitudini, seu integritati debita restituta; videlicet, Archiepiscopus nihil facere, potest, quoad negotia communia Provinciæ, sine participatione Suffraganeorum suorum. Ratio utriusque Regulæ est, quod Archiepiscopus ejusque Suffraganei Collegium, seu Corpus constituent, cujus commoda communia sunt; ille autem est ejus Caput, hi verò Membra. Ob rationem contrariam, Archiepiscopus immiscere se non debet negotiis peculiaribus Diœceson Suffraganeorum suorum; neque hi negotiis, illi peculiaribus; nihil quoad hæc, inter eos commune est REG. VIII. quæ dicit, Archiepiscopum non habere Jurisdictionem in Diœcesanos Suffraganeorum suorum; accipienda est de Jurisdictione immediata: namque mediata illi competit, quoties Suffraganei perperam utantur Jurisdictione suâ in Diœcesanos, aut ipsâ uti negligunt: inde nascuntur Jus Appellationis, ex cujus vigore citare, judicare & punire potest illos Diœcesanos; nec non Jus Visitacionis, quod complectitur facultatem illos corrigendi, si Ordinarius hoc neglexerit.

QUÆST. X. de COREPISCOPIIS.

Poscebat ordo, ut hic disputaretur de Episcopis, qui sunt Pastores primi Ordinis, ab iis diversi, quos in Quæstionibus præcedentibus vidimus; vel remitteretur ad CAPUT VIII. in quo de illis differitur, unâ observando, nihil novi circa illos superesse, quia nihil habent, quod ad Superiores ipsorum, mox inspectos, non pertineat, & qualitates utrosque distinguentes in Superioribus sunt, non verò in Episcopis. Quoad COREPISCOPOS, duplex eorum genus erat distinguendum. Alii erant Episcopi, sed ad ordinem & conditionem Presbyterorum redacti, quibusdam exceptis muneribus Episcopalibus, quorum habebant exercitium in aliquâ Episcopatus parte; scilicet, administratione Confirmationis, Collatione Ordinum Minorum, Præfecturâ & Jurisdictione in Parochos illius districtus, jure eos visitandi, consecrandi Ecclesias &c. quod in triplici casu accidebat; 1. Si Episcopi electi & consecrati ad quasdam Ecclesias, ab eis repudiarentur, aut ejicerentur. 2. Si canonicè consecrati non fuissent, quamvis rata foret Consecratio. Exemplum habemus in ARMENTARIO, Episcopo Reïensi, qui à duobus Episcopis fuerat consecratus; 3. Si Ecclesia Episcopalis ab Hæreticis destructa fuisset, aliisque Infidelibus,

Tom. I.

qui omnia Jurisdictionis Loca invassissent. Cæteri simplices erant Sacerdotes, constituti, ut certo Paræciarum numero invigilarent, inclusis Parochis perinde atque Incolis; quâ in re Successores habuerunt Decanos Rurales. Prima species Corepiscoporum abrogata fuit: altera hodie etiamnum subsistit, verum alio sub nomine.

Hujus distinctionis ope, facillè exponuntur omnes Textus loquentes de Corepiscopis, & de eorum discrimine ab Episcopis: tales sunt, præ cæteris ii, qui laudantur in *duabus Regulis* hujus Quæstionis.

QUÆST. XI. ARCHIDIACONI.

Autor loquitur de *Archidiaconis*, priusquam agat de Presbyteris; quamvis hi, ratione Ordinis, aliis sint Superiores, atque nonnulli de Archipresbyteris successerint Corepiscopis, qui immediatè præcedunt; hac in re sequutus *Decretalium* Collectores, qui *Titulum de Offic. Archidiacon.* præmiserunt *Tit. de Off. Archipresbyteri.*

Sub REGULIS. XXV. comprehendit omnes facultates & Jura Archidiaconorum. Enumeratio, quam tradit, sufficit ad perspicuam & distinctam notionem eorum, nec non eorum dignitatis: sed ordo non semper rectus est. Præmissis Nomine & Dignitate, loqui debuisse de eorum Electione, & continuâ serie disponere ea, quæ pertinent ad Facultates, & Officia Archidiaconorum extrâ Ecclesias; ad Personas & Loca, in quæ Jurisdictionem habent; ad Jus visitandi eis proprium; ad missionem in possessionem Dignitatum & Beneficiorum; ad eorum potestatem circa Ordinandos; denique, ad eorum potestatem in Ecclesiis.

REG. VIII. contraria videtur *Decima*. Prior jubet, ut Visitacionem faciant unoquoque triennio: Posterior vetat, ne eam plusquam semel quotannis faciant, quod insinuat, eos teneri ad visitandum singulis annis. Sed nulla est contrarietas; quippè prior intelligenda est de visitacione Diœceseos in nomine Episcopi; altera, de visitacione districtus eorum particularis, proprio eorum nomine. Vel, si quæ sit, oritur ex usu diversitate.

Institutio corporalis, de quâ REG. XVIII. loquitur, continet missionem in possessionem, seu Intronisationem Abbatum, atque Abbatissarum; saltem hæc duæ regulæ conjungendæ erant.

REG. XXIII. quæ vetat, ne Archidiaconi Dimissoria dent ad Ordines, conjungi debuisse REG. XIX. & XX. quæ illis attribuunt scrutinium Ordinandorum: eorumque Presentationem Episcopo ad Ordines.

REG. XXIV. & XXV. præmitti debuisse *Tertia*: nam illæ de Electione & Ordinatione Archidiaconi loquuntur, hæc autem de ipsius Jurisdictione.

REG. XIII. est æquivoca: insinuat, Archidiaconum habere Jus ordinandi Acolytos, *Ordinare*: æquivocatio hæc abest à Textu, qui significat, officium Archidiaconi quoad Acolytos, esse assignare munus suum singulis; uni Candelabrum; alii Thuribulum &c. tradendo. *Regula* hæc una est ex iis, quæ respiciunt potestatem & Jura Archidiaconi intrâ Ecclesias. Cæteræ sunt XI. & XII. Hæc tres Regulæ ad calcem rejiciendæ erant; idè quod respiciant interius Ecclesiæ, quod pertinet ad Archipresbyterum: itaque, quod in eis dicitur, non tangit Archidiaconos, nisi ex accidenti; videlicet casus, in quibus consuetudo ipsi ejusmodi facultates acquisivit, quæ, Jure Communi, sunt pars Officii Archipresbyteri, qui sequitur.

QUÆST. XII. ARCHIPRESBYTERI.

Generatim dici potest, Autorem, post exposita Archipresbyteri Nomina, duas species distinguere debuisse; alios Urbis, & maximè Cathedralis; alios Ruris, idè *Rurales* dictos: referre qualitates his & illis communes; nempe, eos sumi debere è numero Presbyterorum, vel saltem Diaconorum, sub lege tamen, quoad hosce, Ordinem Presbyteratus suscipiendi: observare munera illis communia; nempe, præſidendi Presbyteris, sive Curatis, qui probabiliter sunt ii, qui Cardinales in REGULIS VIII. & IX. vocantur,

D d 3 idè